

กลยุทธ์การบริหารการศึกษาศตวรรษที่ 21 ภายใต้กระบวนทัศน์ธรรมาภิบาลแนวใหม่สู่การสืบสาน
และธำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมชุมชน

21st Century Educational Administration Strategy under the New Public
Governance Paradigm for Preserving and Maintaining
the Community Arts and Culture

ณัฐ วัฒนพานิช¹ บุศรา นียมเวช² ฤชดา ตั้งชัยศักดิ์³ และ สัญญา เคนาภูมิ^{4*}

Narat Wattanapanit¹, Busara Niyomves², Krisda Tanchaisak³, and Sanya Kenpahoom^{4*}

รองศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง¹

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง²

รองศาสตราจารย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง³

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม⁴

Associate Professor, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University¹

Assistant Professor, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University²

Associate Professor, Graduate School, Ramkhamhaeng University³

Assistant Professor, Faculty of Political Science and Public Administration,

Rajabhat Maha Sarakham University⁴

*Corresponding author, e-mail: zumsa_17@hotmail.com

วันที่รับบทความ: 13 ธันวาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ: 30 มกราคม 2568; วันที่ตอบรับบทความ: 14 กุมภาพันธ์ 2568

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์แนวทางเชิงกลยุทธ์ในการบริหารการศึกษาภายใต้รูปแบบธรรมาภิบาลแนวใหม่สู่การสืบสานและธำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมชุมชน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์และนำเสนอตามวัตถุประสงค์การศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การบริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ภายใต้แนวคิด ธรรมาภิบาลแบบใหม่ มุ่งเน้นไปที่ การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร เพื่อให้เกิดการจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และยั่งยืน การมีส่วนร่วมของ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ในการตัดสินใจช่วยสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกัน นอกจากนี้ การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล การวิเคราะห์ข้อมูล และเครื่องมือสื่อสารออนไลน์ ยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการและการตัดสินใจอย่างรอบรู้ ในขณะเดียวกัน การบริหารการศึกษาที่ประสบความสำเร็จยังต้องคำนึงถึง ความยั่งยืน ความเท่าเทียม และความเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียน โดยโรงเรียนควรร่วมมือกับองค์กรภายนอกและนำแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดมาใช้ นอกจากนี้ กรณีศึกษาจากประเทศต่าง ๆ เช่น ฟินแลนด์ นิวซีแลนด์ และสิงคโปร์ แสดงให้เห็นว่า การกระจายอำนาจ การใช้เทคโนโลยี และการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นกุญแจสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงสู่รูปแบบธรรมาภิบาลใหม่เผชิญกับอุปสรรค เช่น ความต้านทานจากระบบเดิม ข้อจำกัดด้านทรัพยากร และปัญหาระยะธรรม ดังนั้น การพัฒนานโยบาย การพัฒนาผู้นำ และการใช้เทคโนโลยีอย่างมีกลยุทธ์จึงเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างระบบการศึกษาที่ทันสมัยและยั่งยืน สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ภายใต้แนวคิด ธรรมาภิบาลแบบใหม่ เน้น การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการใช้เทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และความยั่งยืน ของระบบการศึกษา ขณะที่การบริหารที่ดีต้องเผชิญกับความท้าทาย เช่น ข้อจำกัดด้านทรัพยากรและความต้านทานจากระบบเดิม การพัฒนานโยบายและการใช้เทคโนโลยีเชิงกลยุทธ์จึงเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างระบบที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกภาคส่วน นอกจากนี้ การใช้กลยุทธ์ธรรมาภิบาลแนวใหม่ใน

การบริหารการศึกษาช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน ความพยายามเหล่านี้ทำให้มั่นใจได้ว่า ศิลปะและมรดกของชุมชนจะเจริญรุ่งเรืองสำหรับคนรุ่นต่อไป

คำสำคัญ: กลยุทธ์การบริหารการศึกษา, โรงเรียนศตวรรษที่ 21, กระบวนทัศน์ธรรมาภิบาลแนวใหม่, ศิลปวัฒนธรรมชุมชน

Abstract

This research aims to analyze strategic approaches to educational governance under the New Public Governance model. This study examines documentary research, analyzes and synthesizes, and presents the results in accordance with the study objectives. The study results reveal that educational governance in the 21st century under the New Public Governance (NPG) framework focuses on decentralization, stakeholder participation, and technology in governance to achieve effective, transparent, and sustainable governance. The participation of teachers, students, parents, and communities in decision-making helps create a sense of shared ownership and responsibility. In addition, using digital platforms, data analytics, and online communication tools can enhance management efficiency and informed decision-making. At the same time, successful educational governance must also take into account sustainability, equity, and student well-being. Schools should collaborate with external organizations and adopt best practices. In addition, case studies from countries such as Finland, New Zealand, and Singapore show that decentralization, the use of technology, and community participation are key to improving the quality of education. However, transitioning to a new governance model faces several obstacles, including resistance to the old system, resource constraints, and ethical concerns. Therefore, policy development, leadership development, and strategic use of technology are essential to create a modern and sustainable education system. In conclusion, educational administration in the 21st century under the concept of New Governance (NPG) emphasizes decentralization, stakeholder participation, and the use of technology to increase the efficiency, transparency, and sustainability of the education system. While good governance faces challenges such as resource constraints and resistance from the old system, policy development and strategic use of technology are essential to create an effective and inclusive system. In addition, applying New Public Governance strategies in educational administration fosters inclusive and sustainable cultural preservation. These efforts ensure that community arts and heritage thrive for future generations.

Keywords: Educational Administration Strategy, 21st Century School, New Governance Paradigm, Community Arts and Culture

บทนำ

แนวคิดธรรมาภิบาลแนวใหม่ (New Governance Paradigm : NPG) เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองต่อข้อจำกัดของการบริหารสาธารณะแบบดั้งเดิมและการบริหารจัดการสาธารณะแบบใหม่ (NPM) การบริหารสาธารณะแบบดั้งเดิมซึ่งได้รับอิทธิพลจากรูปแบบการบริหารราชการของ Max Weber เน้นที่ลำดับชั้น กฎเกณฑ์ และการตัดสินใจแบบรวมศูนย์ (Osborne, 2009) เมื่อลัทธิเสรีนิยมใหม่เกิดขึ้นในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 NPM จึงได้นำการปฏิรูป การแข่งขัน และเทคนิคการจัดการที่เน้นตลาดมาใช้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการส่งมอบบริการสาธารณะ (Hood, 1991) อย่างไรก็ตาม ทั้งสองรูปแบบถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าไม่สามารถจัดการกับความท้าทายในการบริหารสาธารณะที่ซับซ้อน เป็นเครือข่าย และมีหลายภาคส่วนในสังคมร่วมสมัยได้ NPG ซึ่งนำมาใช้ในช่วงต้นศตวรรษที่ 21 ได้เปลี่ยน

โพล้จากการควบคุมตามลำดับขั้นและแนวทางที่ขับเคลื่อนโดยตลาดไปสู่การบริหารแบบร่วมมือ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการผลิตบริการสาธารณะร่วมกัน (Osborne, 2006) NPG จึงมีความสำคัญเนื่องจากตระหนักถึงความซับซ้อนที่เพิ่มขึ้นของการบริหารสาธารณะ ซึ่งรัฐบาลต้องทำงานร่วมกับผู้มีบทบาทที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงองค์กรไม่แสวงหากำไร องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคม (Torfing et al., 2012) ต่างจาก NPM ซึ่งเน้นที่ประสิทธิภาพและความคุ้มค่าเป็นหลัก NPG ให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อระบอบประชาธิปไตย การมีส่วนร่วม และการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน (Ansell & Gash, 2008) การเน้นที่การกำกับดูแลเครือข่ายทำให้แนวคิดนี้สอดคล้องกับความเป็นจริงของการกำหนดนโยบายร่วมสมัย ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การวางผังเมือง และสวัสดิการสังคม จำเป็นต้องมีความร่วมมือจากหลายภาคส่วน การรับรู้การกำกับดูแลเป็นกระบวนการแบบพหุภาคีและโต้ตอบกันทำให้ NPG มีความเกี่ยวข้องอย่างยิ่งกับการแก้ไขปัญหาในนโยบายสาธารณะสมัยใหม่ ลักษณะสำคัญประการหนึ่งของ NPG คือการเน้นที่การผลิตร่วมกันและการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการออกแบบนโยบายและการให้บริการ (Bovaird & Loeffler, 2012) แนวทางการมีส่วนร่วมนี้ไม่เพียงแต่ช่วยปรับปรุงผลลัพธ์ของบริการสาธารณะเท่านั้น แต่ยังส่งเสริมความไว้วางใจระหว่างรัฐบาลและประชาชนอีกด้วย การบริหารแบบลำดับขั้นแบบดั้งเดิมมักล้มเหลวในการใช้ประโยชน์จากความรู้และความเชี่ยวชาญของชุมชนท้องถิ่น ในขณะที่ NPG สนับสนุนการตัดสินใจแบบกระจายอำนาจและการบริหารหลายระดับ (Pierre, 2000) การเปลี่ยนแปลงนี้มีความเกี่ยวข้องอย่างยิ่งในยุคดิจิทัล ซึ่งเทคโนโลยีช่วยให้เกิดรูปแบบใหม่ของการมีส่วนร่วมและความร่วมมือของพลเมือง ซึ่งช่วยเสริมสร้างประสิทธิผลของการบริหารให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น

ภูมิทัศน์ของการบริหารโรงเรียนได้ผ่านการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญเพื่อตอบสนองต่อภาวะโลกาภิวัตน์ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และความคาดหวังของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป รูปแบบการบริหารแบบลำดับขั้นดั้งเดิมกำลังถูกแทนที่ด้วยกรอบการทำงานที่ยืดหยุ่นและไดนามิกซึ่งให้ความสำคัญกับการรวมเอาทุกคน การทำงานร่วมกัน และนวัตกรรมมากขึ้นเรื่อย ๆ (Bush, 2020) การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เกิดจากความจำเป็นที่โรงเรียนจะต้องรับมือกับความท้าทายที่หลากหลาย เช่น การเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 ให้กับนักเรียน การส่งเสริมความเท่าเทียม และการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและวัฒนธรรมที่รวดเร็ว บทบาทที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้บริหารโรงเรียนขยายออกไปนอกเหนือจากการจัดการปฏิบัติการไปจนถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งกรอบแนวคิดธรรมาภิบาลมีบทบาทสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์และประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียน รูปแบบธรรมาภิบาลแบบบนลงล่างแบบดั้งเดิมมักจะจำกัดข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและความสามารถในการปรับตัว ในขณะที่รูปแบบธรรมาภิบาลแบบใหม่เน้นที่การตัดสินใจร่วมกัน ความรับผิดชอบต่อ และการตอบสนองต่อความต้องการทางการศึกษาที่หลากหลาย (Ball, 2017) รูปแบบนี้สนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และสมาชิกชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้แน่ใจว่ากลยุทธ์ทางการศึกษาสอดคล้องกับบริบทในท้องถิ่นและระดับโลก รูปแบบธรรมาภิบาลที่ยอมรับการกระจายอำนาจและความเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วมนั้นมีประสิทธิภาพเป็นพิเศษในการส่งเสริมนวัตกรรมและแก้ไขความท้าทายเฉพาะตัวของโรงเรียนสมัยใหม่ ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ภายใต้กรอบแนวคิด New Public Governance (NPG) ถือเป็นสิ่งจำเป็นเนื่องจากระบบการศึกษาสมัยใหม่มีความซับซ้อนและเชื่อมโยงกันมากขึ้น โมเดลลำดับขั้นแบบดั้งเดิมและขับเคลื่อนโดยตลาดมักไม่สามารถแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน เช่น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว โลกาภิวัตน์ ความเท่าเทียมในการศึกษา และความจำเป็นในการตัดสินใจร่วมกันได้ (Osborne, 2009) NPG ส่งเสริมการกำกับดูแลแบบเครือข่าย การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการกำหนดนโยบายที่ปรับเปลี่ยนได้ ทำให้สถาบันการศึกษาสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกันก็ส่งเสริมนวัตกรรม การรวมกลุ่ม และความรับผิดชอบต่อ (Ansell & Gash, 2008) ผู้นำด้านการศึกษาสามารถสร้างระบบที่มีความยืดหยุ่น ตอบสนอง และมีส่วนร่วมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของศตวรรษที่ 21 โดยทำความเข้าใจและนำกลยุทธ์ที่อิงตาม NPG ไปใช้ เพื่อให้แน่ใจว่าผลลัพธ์การเรียนรู้จะดีขึ้นและการพัฒนาการศึกษาจะยั่งยืน (Torfing et al., 2012)

อย่างไรก็ตามการอนุรักษ์และบำรุงรักษาศิลปะและวัฒนธรรมของชุมชนถือเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมอัตลักษณ์และความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งร่วมกันในหมู่สมาชิกในชุมชน การปฏิบัติทางวัฒนธรรม รูปแบบศิลปะดั้งเดิม และ

กิจกรรมในชุมชนเป็นช่องทางให้บุคคลต่าง ๆ เชื่อมโยงกับมรดกของตนและซึ่งกันและกัน การปฏิบัติเหล่านี้ช่วยรักษาเอกลักษณ์เฉพาะตัวของชุมชนและเปิดโอกาสให้มีการถ่ายทอดความรู้ทางวัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่น (UNESCO, 2005) การอนุรักษ์ศิลปะและการแสดงออกทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นทำให้ชุมชนไม่เพียงแต่เฉลิมฉลองประวัติศาสตร์และความหลากหลายเท่านั้น แต่ยังมีส่วนสนับสนุนให้สังคมมีความครอบคลุมและเหนียวแน่นมากขึ้นอีกด้วย ในทางเศรษฐกิจ ศิลปะและวัฒนธรรมของชุมชนมีส่วนสนับสนุนการพัฒนาในท้องถิ่นด้วยการดึงดูดนักท่องเที่ยว สร้างงาน และสนับสนุนอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ เทศกาลในท้องถิ่น ตลาดงานฝีมือ และการแสดงทางวัฒนธรรมมักทำหน้าที่เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ขาดแคลนทรัพยากรหรือชนบท (Markusen & Gadwa, 2010) ยิ่งไปกว่านั้น การลงทุนในโครงการศิลปะของชุมชนได้รับการพิสูจน์แล้วว่าสามารถฟื้นฟูชุมชนใกล้เคียง ส่งเสริมนวัตกรรม และสร้างความภาคภูมิใจและความเป็นเจ้าของในหมู่ผู้อยู่อาศัย ดังนั้น การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมจึงมีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน นอกจากนี้ การรักษาศิลปะและวัฒนธรรมของชุมชนยังมีบทบาทสำคัญในด้านการศึกษามากด้วย โดยเป็นโอกาสในการเรียนรู้แบบไม่เป็นทางการที่ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ และความเห็นอกเห็นใจ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะของชุมชนช่วยกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของพลเมือง และเปิดโอกาสให้กลุ่มคนที่ถูกละเลยได้แสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะ (Goldbard, 2006) เมื่อสังคมมีความเป็นสากลมากขึ้น ความเสี่ยงของการที่วัฒนธรรมจะกลายมาเป็นเนื้อเดียวกันก็เพิ่มมากขึ้น ทำให้การปกป้องประเพณีท้องถิ่นและการแสดงออกทางศิลปะมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น การให้คุณค่าและรักษาสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมเหล่านี้ไว้ ชุมชนต่าง ๆ จะพร้อมรับมือกับความท้าทายทางสังคมและปลูกฝังความยืดหยุ่นผ่านการปฏิบัติทางวัฒนธรรมร่วมกันได้ดีขึ้น ซึ่งรูปแบบการกำกับดูแลแบบใหม่นี้จะต้องเน้นที่การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมของการรวมเอาทุกฝ่ายและการตอบสนองทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ในการศึกษาศิลปะของชุมชน ผู้นำด้านการศึกษจะต้องใช้แนวทางเชิงกลยุทธ์ที่มองการณ์ไกลซึ่งบูรณาการมรดกทางวัฒนธรรมเข้ากับนโยบาย หลักสูตร และกลยุทธ์การมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งจะทำให้โรงเรียนและสถาบันการศึกษาสามารถเป็นตัวแทนที่กระตือรือร้นในการรักษาประเพณีท้องถิ่นและการแสดงออกทางศิลปะ (Penuel & Gallagher, 2017)

จะเห็นว่าการบริหารการศึกษาจึงมีความจำเป็นในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ภายใต้รูปแบบการกำกับดูแลแบบใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อให้แน่ใจว่าศิลปะและวัฒนธรรมของชุมชนจะคงอยู่และอนุรักษ์ไว้ ยิ่งไปกว่านั้น การวางแผนเชิงกลยุทธ์ยังสนับสนุนการวางแผนระยะยาวและการจัดสรรทรัพยากรที่ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนทางวัฒนธรรม ผู้บริหารด้านการศึกษาที่ยึดถือการคิดเชิงกลยุทธ์จะพร้อมกว่าในการจัดหาเงินทุน สร้างความร่วมมือกับองค์กรด้านวัฒนธรรม และออกแบบโปรแกรมสหวิทยาการที่ผสมรวมศิลปะและการศึกษาทางวัฒนธรรมของชุมชนในทุกวิชา ภายใต้รูปแบบการกำกับดูแลใหม่ และผ่านแนวทางปฏิบัติทางการสอนร่วมสมัย (Mulcahy, 2006) ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงได้ศึกษาและวิเคราะห์หาแนวทางเชิงกลยุทธ์ในการบริหารการศึกษาภายใต้รูปแบบธรรมาภิบาลแนวใหม่โดยมุ่งหวังให้เกิดการดำรงอยู่และพัฒนาอย่างแข็งแกร่งสู่การสืบสานและธำรงรักษาศิลปะวัฒนธรรมชุมชนและเป็นแนวทางการแบบไดนามิกนี้ให้เกิดความมีชีวิตชีวาของวัฒนธรรมท้องถิ่นจากรุ่นสู่รุ่นสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์แนวทางเชิงกลยุทธ์ในการบริหารการศึกษาภายใต้รูปแบบธรรมาภิบาลแนวใหม่สู่การสืบสานและธำรงรักษาศิลปะวัฒนธรรมชุมชน

การทบทวนวรรณกรรม

1. คำจำกัดความและหลักการของหลักธรรมาภิบาลแนวใหม่และรูปแบบธรรมาภิบาลแบบดั้งเดิม

หลักธรรมาภิบาลแบบใหม่เป็นแนวทางการร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำและการตัดสินใจ ซึ่งเน้นที่ความยืดหยุ่น ความครอบคลุม และความรับผิดชอบ ซึ่งแตกต่างจากธรรมาภิบาลแบบลำดับขั้นแบบเดิม หลักการนี้เน้นที่ความรับผิดชอบต่อร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงนักศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และสมาชิกในชุมชน หลักการสำคัญ ได้แก่ การกระจายอำนาจ ความโปร่งใส การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการ

ตอบสนองต่อความต้องการและบริบทที่หลากหลาย (Osborne, 2009) หลักธรรมาภิบาลแบบใหม่นี้ส่งเสริมการทำงานร่วมกันและใช้ประโยชน์จากมุมมองที่หลากหลาย ทำให้กระบวนการตัดสินใจในด้านการศึกษามีนวัตกรรมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในขณะที่รูปแบบธรรมาภิบาลแบบดั้งเดิมในการบริหารโรงเรียนจะมีลักษณะเฉพาะคือโครงสร้างจากบนลงล่าง การตัดสินใจแบบรวมศูนย์ และนโยบายที่เข้มงวด รูปแบบเหล่านี้มักจำกัดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ในทางตรงกันข้าม รูปแบบธรรมาภิบาลแบบใหม่ส่งเสริมความร่วมมือในแนวนอน ความเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม และเน้นที่ผลลัพธ์มากกว่าการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวจะบูรณาการการตัดสินใจตามข้อมูลและให้ความสำคัญกับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทำให้เหมาะสมยิ่งขึ้นในการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนในระบบการศึกษาในปัจจุบัน นอกจากนี้ แนวทางใหม่นี้ยังส่งเสริมความร่วมมือแบบสหวิทยาการและข้ามภาคส่วน ส่งเสริมแนวทางองค์รวมในการบริหารจัดการโรงเรียน (Ball, 2017)

2. การบริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21

ความท้าทายในการบริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 นำเสนอความท้าทายที่ไม่เหมือนใครสำหรับการบริหารโรงเรียน ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เทคโนโลยี และเศรษฐกิจที่รวดเร็ว ความท้าทายเหล่านี้ ได้แก่ **โลกาภิวัตน์** ทำให้ระบบการศึกษามีความจำเป็นมากขึ้นในการเตรียมนักเรียนให้พร้อมสำหรับสภาพแวดล้อมระดับโลกที่เชื่อมโยงกัน พหุวัฒนธรรม และการแข่งขัน ผู้บริหารต้องออกแบบหลักสูตรที่เน้นการเป็นพลเมืองโลก การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับบริบทที่หลากหลาย (Spring, 2008) การสร้างสมดุลระหว่างลำดับความสำคัญด้านการศึกษาระดับท้องถิ่นและระดับโลกทำให้การตัดสินใจด้านการบริหารมีความซับซ้อนมากขึ้น **การผสมรวมเทคโนโลยี** การเพิ่มขึ้นของเครื่องมือและแพลตฟอร์มดิจิทัลได้ปฏิวัติวงการการศึกษา แต่ก็ก่อให้เกิดความท้าทายที่สำคัญด้วยเช่นกัน ผู้บริหารต้องเผชิญกับการกึ่งสองประการ ได้แก่ การจัดเตรียมเทคโนโลยีล้ำสมัยให้กับโรงเรียนและการรับรองการเข้าถึงที่เท่าเทียมกันสำหรับนักเรียนทุกคน ยิ่งไปกว่านั้น การผสมรวมเทคโนโลยีเข้ากับการสอนยังต้องมีการลงทุนอย่างมากในการฝึกอบรมครูและการบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐาน (Kirkland & Sutch, 2009) **ความเสมอภาคและการรวมกลุ่ม** การแก้ไขความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพยังคงเป็นความท้าทายที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารต้องพัฒนากลยุทธ์เพื่อสนับสนุนกลุ่มที่ถูกละเลย สร้างความหลากหลายในห้องเรียน และดำเนินนโยบายที่สร้างโอกาสในการเรียนรู้ที่เท่าเทียมกัน (Galloway & Ishimaru, 2017) และ **ความยั่งยืนและการตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อม** โรงเรียนคาดหวังให้แก้ไขปัญหาลังแวดล้อมมากขึ้น โดยนำการศึกษาและแนวทางปฏิบัติด้านความยั่งยืนเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงาน ซึ่งเพิ่มความรับผิดชอบอีกชั้นหนึ่งให้กับผู้บริหารที่พยายามจัดแนววัตถุประสงค์ทางการศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านความยั่งยืนระดับโลก (Sterling, 2001) ดังนั้นการบริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21 นี้ ผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการปรับตัวและสร้างนวัตกรรมได้ ซึ่งความสามารถประกอบด้วย **ความคล่องตัวในการตัดสินใจ** มีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนกลยุทธ์เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ (Harris & Jones, 2020) **การส่งเสริมนวัตกรรม** การสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ในการสอนและการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ตามโครงการหรือการนำรูปแบบการศึกษาแบบผสมผสานมาใช้แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของผู้นำ (Fullan, 2020) และ **การเรียนรู้ตลอดชีวิต** ผู้นำด้านการศึกษายังต้องนำการเรียนรู้ตลอดชีวิตมาใช้เพื่อให้ทันกับแนวโน้มใหม่ ๆ และแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดในด้านความเป็นผู้นำ เทคโนโลยี และการสอน (Leithwood et al., 2020)

3. การสืบสานและธำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมชุมชน

การอนุรักษ์และรักษาศิลปะและวัฒนธรรมของชุมชนมีรากฐานมาจากการตระหนักว่าการแสดงออกทางวัฒนธรรมมีความสำคัญต่ออัตลักษณ์ของชุมชน ความสามัคคีทางสังคม และความต่อเนื่องระหว่างรุ่น ศิลปะของชุมชนครอบคลุมแนวทางสร้างสรรค์ในท้องถิ่นที่หลากหลาย ตั้งแต่ศิลปะภาพและดนตรี ไปจนถึงการเต้นรำ การเล่านิทาน เทศกาล และงานฝีมือ ซึ่งสะท้อนถึงคุณค่า ประวัติศาสตร์ และประเพณีของกลุ่มเฉพาะ (UNESCO, 2005) ในบริบทนี้ การอนุรักษ์เกี่ยวข้องกับการปกป้องรูปแบบทางวัฒนธรรมเหล่านี้ไม่ให้เสื่อมถอยหรือหายไป ในขณะที่ความยั่งยืนช่วยให้แน่ใจถึงความเกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและวิวัฒนาการแบบไดนามิกในสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ความพยายามในการอนุรักษ์มักเน้นที่การบันทึก การศึกษา และการมีส่วนร่วมของชุมชน แนวทางปฏิบัติเหล่านี้ช่วยรักษาความรู้และทักษะแบบดั้งเดิมที่มักถ่ายทอดกันด้วยวาจาหรือผ่านการฝึกงาน ระบบ

การศึกษาและสถาบันทางวัฒนธรรมมีบทบาทสำคัญในการบูรณาการมรดกทางวัฒนธรรมเข้ากับบริบทการเรียนรู้อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ จึงส่งเสริมให้เกิดความภาคภูมิใจและความรับผิดชอบในคนรุ่นใหม่ (Smith, 2006) นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมของชุมชนยังมีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากการอนุรักษ์ไม่สามารถเป็นกระบวนการจากบนลงล่างได้ แต่ต้องเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของชุมชนที่มีวัฒนธรรมที่ได้รับการสืบสาน ในทางกลับกัน ความยั่งยืนนั้นไม่ได้หมายความว่าความถึงการอนุรักษ์เพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงการปรับตัวและการเปลี่ยนแปลงของแนวทางปฏิบัติทางวัฒนธรรมเพื่อตอบสนองต่อความเป็นจริงในปัจจุบัน ศิลปะและวัฒนธรรมของชุมชนจะต้องยังคงมีความเกี่ยวข้องกับคนรุ่นใหม่ โดยนำนวัตกรรมมาใช้ในขณะที่ยังคงรักษาประเพณีหลักเอาไว้ ซึ่งอาจรวมถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โซเชียลมีเดีย และความร่วมมือแบบสหวิทยาการเพื่อเข้าถึงผู้ชมที่กว้างขึ้นและดึงดูดเยาวชน (Cohen-Cruz, 2010) การพัฒนาแนวทางปฏิบัติทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนยังเกี่ยวข้องกับการจัดหาทรัพยากรที่จำเป็น การยอมรับและการสนับสนุนนโยบายแก่ศิลปินและผู้ปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรมเพื่อให้เจริญรุ่งเรืองภายในชุมชนของตน นอกจากนี้ ความยั่งยืนทางวัฒนธรรมยังเกี่ยวพันอย่างใกล้ชิดกับความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม เนื่องจากระบบความรู้แบบดั้งเดิมมักส่งเสริมความสมดุลทางนิเวศและความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน ดังนั้น การอนุรักษ์และรักษาศิลปะชุมชนจึงไม่เพียงแต่เป็นสิ่งจำเป็นทางวัฒนธรรมเท่านั้น แต่ยังเป็นกลยุทธ์สำหรับการพัฒนาแบบองค์รวมอีกด้วย ในท้ายที่สุด แนวคิดในการอนุรักษ์และรักษาศิลปะและวัฒนธรรมชุมชนเน้นที่ความสมดุลระหว่างการปกป้องและนวัตกรรม แนวคิดนี้ตระหนักว่าวัฒนธรรมไม่ใช่สิ่งที่หยุดนิ่ง แต่มีการวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่องผ่านปฏิสัมพันธ์ การอพยพ และการตีความใหม่ ดังนั้น นโยบายและแนวปฏิบัติที่มุ่งรักษามรดกทางวัฒนธรรมจึงต้องสนับสนุนทั้งความต่อเนื่องและความคิดสร้างสรรค์ ในการทำเช่นนี้ นโยบายและแนวปฏิบัติเหล่านี้จะช่วยให้ชุมชนมีความครอบคลุม หลากหลาย และมีชีวิตชีวามากขึ้น โดยที่อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมได้รับการเฉลิมฉลองและหล่อเลี้ยงจากรุ่นสู่รุ่น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดวิจัยดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ดำเนินการอย่างมีโครงสร้างในการรวบรวม จัดระเบียบ และวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ เพื่อตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารการศึกษาภายใต้กรอบแนวคิดการกำกับดูแลสาธารณะแบบใหม่ (NPG) ในศตวรรษที่ 21 วิธีการวิจัยประกอบด้วยองค์ประกอบหลักสามประการ ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล

การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมจากแหล่งที่น่าเชื่อถือหลากหลาย รวมถึงหนังสือวิชาการ บทความในวารสารที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ รายงานนโยบาย เอกสารของรัฐบาล และกรณีศึกษา แหล่งอ้างอิงที่สำคัญ ได้แก่ วรรณกรรมเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา โมเดลการกำกับดูแล และการจัดการเชิงกลยุทธ์ในการศึกษา นอกจากนี้ กรณีศึกษาระหว่างประเทศจากประเทศต่าง ๆ ที่นำการกำกับดูแลตาม NPG ไปใช้ในการศึกษา (เช่น ฟินแลนด์ นิวซีแลนด์ และสิงคโปร์) ยังให้ข้อมูลเชิงลึกเชิงเปรียบเทียบ

2. กระบวนการรวบรวมข้อมูล

กระบวนการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวข้องกับการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบโดยใช้เกณฑ์ที่มีโครงสร้างเพื่อให้แน่ใจว่าแหล่งที่มาที่มีความเกี่ยวข้อง น่าเชื่อถือ และถูกต้อง การวิจัยจะเลือกเอกสารตามคำสำคัญ เช่น "การกำกับดูแลสาธารณะแบบใหม่" "กลยุทธ์การบริหารการศึกษา" และ "การปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21" แหล่งที่มาได้มาจากฐานข้อมูลดิจิทัล ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และเอกสารสำคัญของสถาบัน เพื่อให้แน่ใจว่ามีการรวบรวมข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งมุมมองทางทฤษฎี แนวทางการกำกับดูแล และกรณีศึกษาเชิงประจักษ์

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จะได้รับการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพเพื่อระบุธีม รูปแบบ และแนวโน้มสำคัญในการบริหารการศึกษาภายใต้กรอบแนวคิด NPG การศึกษาใช้การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบเพื่อประเมินกลยุทธ์การกำกับดูแลในบริบทต่าง ๆ โดยเน้นที่แนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดและความท้าทายในการนำหลักการ NPG มาใช้ ผลการวิจัยได้รับการสังเคราะห์เพื่อให้ความกระจ่างที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้กำหนดนโยบายและผู้นำทางการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลในระบบการศึกษาร่วมสมัย

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์แนวทางเชิงกลยุทธ์ในการบริหารการศึกษาภายใต้รูปแบบธรรมาภิบาลแนวใหม่สู่การสืบสานและธำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมชุมชน

ผลการวิจัยสามารถอธิบาย ดังนี้

1. แนวทางเชิงกลยุทธ์ในการบริหารการศึกษา

1.1. เน้นที่การตัดสินใจร่วมกันและมีส่วนร่วม โดยการตัดสินใจร่วมกันและมีส่วนร่วมเป็นรากฐานสำคัญของการบริหารการศึกษายุคใหม่ แนวทางนี้เน้นที่การรวมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลายในกระบวนการธรรมาภิบาล ส่งเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกัน องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และสมาชิกชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจช่วยให้มั่นใจได้ว่านโยบายและแนวทางปฏิบัติเป็นตัวแทนและปรับให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนโรงเรียนมากขึ้น ตัวอย่างเช่น โครงสร้างธรรมาภิบาลแบบมีส่วนร่วม เช่น คณะกรรมการโรงเรียนและสภาที่ปรึกษา จะให้แพลตฟอร์มสำหรับเสียงที่หลากหลาย (Epstein, 2011)

2) การเป็นผู้นำร่วมกัน รูปแบบการเป็นผู้นำแบบร่วมมือกัน เช่น การเป็นผู้นำแบบกระจายอำนาจ ช่วยให้บุคคลในทุกระดับขององค์กรมีบทบาทเชิงรุกในการตัดสินใจ สิ่งนี้สร้างวัฒนธรรมแห่งความไว้วางใจ ความรับผิดชอบ และนวัตกรรม เนื่องจากครูและเจ้าหน้าที่รู้สึกว่ามีคุณค่าและมีแรงจูงใจ (Harris, 2013)

3) การแก้ไขข้อขัดแย้งและการสร้างฉันทามติ การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพต้องมีการแก้ไขข้อขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์เพื่อให้แน่ใจว่าความขัดแย้งได้รับการแก้ไขอย่างสร้างสรรค์เพื่อให้บรรลุฉันทามติ ทักษะการสื่อสารและการอำนวยความสะดวกแบบเปิดกว้างมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้ดูแลระบบในบริบทนี้ (Bush & Glover, 2014)

1.2 การผสมผสานเทคโนโลยีในกระบวนการบริหาร โดยเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความโปร่งใสของการบริหารโรงเรียน การผสมผสานเครื่องมือดิจิทัลเชิงกลยุทธ์สามารถเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการ ตรวจสอบ และประเมินโรงเรียนได้ องค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1) ประสิทธิภาพการบริหาร ด้วยแพลตฟอร์มดิจิทัลทำให้กระบวนการบริหารงานต่าง ๆ คล่องตัวขึ้น เช่น การติดตามการเข้าเรียน การรายงานผลการเรียน และการจัดสรรทรัพยากร เครื่องมือต่าง ๆ เช่น ระบบการจัดการการเรียนรู้ (LMS) และซอฟต์แวร์การวางแผนทรัพยากรองค์กร (ERP) ช่วยลดภาระงานด้วยตนเอง ทำให้ผู้ดูแลระบบสามารถมุ่งเน้นไปที่การวางแผนเชิงกลยุทธ์ได้ (Selwyn, 2021)

2) การตัดสินใจตามข้อมูล การใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ผู้ดูแลระบบสามารถตัดสินใจอย่างรอบรู้โดยอิงจากข้อมูลเชิงลึกแบบเรียลไทม์ ตัวอย่างเช่น การวิเคราะห์เชิงทำนายสามารถระบุตัวนักเรียนที่มีความเสี่ยงในการออกจากโรงเรียน ทำให้สามารถดำเนินการแก้ไขได้ทันที่ (West, 2012)

3) เครื่องมือสื่อสารและการทำงานร่วมกัน เทคโนโลยีช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถสื่อสารกันได้อย่างราบรื่น แพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น อีเมล การประชุมทางวิดีโอ และพื้นที่ทำงานดิจิทัลที่ใช้ร่วมกัน ช่วยให้เห็นใจได้ว่าข้อมูลจะถูกแบ่งปันและทำงานร่วมกันได้อย่างทันที่ โดยเฉพาะในบริบทการเรียนรู้แบบกระจายทางภูมิศาสตร์หรือการเรียนรู้ทางไกล (Williamson & Hogan, 2020)

4) การพัฒนาทางวิชาชีพ ผู้ดูแลระบบสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อให้พนักงานได้รับการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องผ่านหลักสูตรออนไลน์ เว็บินาร์ และเวิร์กช็อปเสมือนจริง เพื่อให้แน่ใจว่านักการศึกษาจะได้รับความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มและแนวทางปฏิบัติล่าสุด (Darling-Hammond et al., 2017)

1.3 การสร้างสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่ยั่งยืนและครอบคลุม

การสร้างสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่ยั่งยืนและครอบคลุมถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการส่งเสริมความเสมอภาคและความยืดหยุ่นในการศึกษา สิ่งนี้ต้องใช้แนวทางหลายแง่มุมที่คำนึงถึงมิติด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม:

1) ความยั่งยืนในการดำเนินงาน ผู้บริหารสามารถนำแนวทางที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมาใช้ เช่น โครงสร้างพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพด้านพลังงาน การลดขยะ และการใช้ทรัพยากรหมุนเวียน การนำการศึกษาเกี่ยวกับความยั่งยืนมาผนวกเข้าในหลักสูตรยังช่วยเพิ่มความตระหนักรู้ในหมู่เด็กนักเรียนอีกด้วย (Sterling, 2001)

2) ส่งเสริมความหลากหลายและการรวมกลุ่ม โรงเรียนที่รวมกลุ่มกันให้ความสำคัญกับความเสมอภาคโดยแก้ไขอุปสรรคที่กลุ่มที่ถูกกลั่นแกล้ง เช่น นักเรียนที่มีความทุพพลภาพ นักเรียนจากชุมชนชนกลุ่มน้อย และภูมิหลังที่ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ ผู้บริหารต้องนำนโยบายที่รับรองการเข้าถึงทรัพยากรอย่างเท่าเทียมกัน การสอนที่ตอบสนองต่อวัฒนธรรม และมาตรการต่อต้านการเลือกปฏิบัติมาใช้ (Galloway & Ishimaru, 2017)

3) ความร่วมมือกับชุมชน การร่วมมือกับองค์กรและธุรกิจในท้องถิ่นช่วยให้โรงเรียนเข้าถึงทรัพยากรเพิ่มเติม โปรแกรมการให้คำปรึกษา และความเชี่ยวชาญเพื่อสนับสนุนโครงการที่ยั่งยืนและรวมกลุ่มกัน (Waddock, 2017)

4) ความเป็นอยู่ที่ดีและการสนับสนุนสุขภาพจิต สภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ยั่งยืนยังให้ความสำคัญกับความเป็นอยู่ที่ดีทางจิตใจและอารมณ์ของนักเรียนและเจ้าหน้าที่อีกด้วย ผู้บริหารสามารถดำเนินการตามโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพ บริการให้คำปรึกษา และพื้นที่ปลอดภัย การส่งเสริมสุขภาพจิตของนักเรียนช่วยปรับปรุงพฤติกรรมในห้องเรียน การมีส่วนร่วมในโรงเรียน และความสัมพันธ์กับเพื่อน ซึ่งล้วนมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จทางวิชาการ (Mental Health Action Guide, 2024)

ด้วยการผสมผสานแนวทางเชิงกลยุทธ์เหล่านี้ ผู้บริหารการศึกษาสามารถรับมือกับความซับซ้อนของภูมิทัศน์การศึกษาสมัยใหม่ได้ ขณะเดียวกันก็สร้างโรงเรียนที่ปรับตัวได้ เสมอภาค และมุ่งเน้นอนาคต

2. กรณีศึกษาและแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดในการนำกลยุทธ์การบริหารแบบใหม่ไปใช้อย่างประสบความสำเร็จ

2.1 การบริหารแบบกระจายอำนาจในฟินแลนด์ ในภาพรวม พบว่า ระบบการศึกษาของฟินแลนด์มีชื่อเสียงไปทั่วโลกในด้านรูปแบบการบริหารแบบกระจายอำนาจ ซึ่งมอบอำนาจการตัดสินใจที่สำคัญให้กับโรงเรียนและครู สำหรับการนำไปปฏิบัติ พบว่า เทศบาลในพื้นที่ดูแลโรงเรียน โดยให้ผู้บริหารสามารถปรับหลักสูตร วิธีการสอน และการจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น ครูมีอำนาจในการออกแบบแผนการสอนโดยไม่ต้องมีคำสั่งที่เข้มงวด และผลลัพธ์ พบว่า แนวทางนี้ส่งเสริมนวัตกรรม ความไว้วางใจ และความรับผิดชอบภายในโรงเรียน

ฟินแลนด์ได้รับการจัดอันดับสูงอย่างสม่ำเสมอในการประเมินระดับนานาชาติ เช่น PISA (โครงการประเมินนักเรียนนานาชาติ) เนื่องจากเน้นที่ความเสมอภาคและความเป็นมืออาชีพของครู (Sahlberg, 2011)

2.2 การบริหารที่เน้นชุมชนในนิวซีแลนด์ ในภาพรวม พบว่า รูปแบบการบริหารของคณะกรรมการบริหารของนิวซีแลนด์เน้นที่การมีส่วนร่วมของชุมชน สำหรับการนำไปปฏิบัติ พบว่า คณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้ปกครองที่ได้รับการเลือกตั้ง สมาชิกในชุมชน และเจ้าหน้าที่โรงเรียน มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการโรงเรียน คณะกรรมการเหล่านี้ทำงานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้แน่ใจว่าสอดคล้องกับเป้าหมายระดับชาติในขณะที่จัดการกับลำดับความสำคัญในท้องถิ่น และผลลัพธ์ พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมนี้ช่วยให้มั่นใจว่านโยบายของโรงเรียนสะท้อนถึงความต้องการของชุมชน ปรับปรุงการมีส่วนร่วมและผลลัพธ์ทางการศึกษา (Wylie, 2012)

2.3 การบริหารที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีในสิงคโปร์ ในภาพรวม พบว่า กระทรวงศึกษาธิการของสิงคโปร์ผสมผสานเทคโนโลยีเข้ากับธรรมชาติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตัดสินใจและประสิทธิภาพ สำหรับการนำไปปฏิบัติ พบว่า โรงเรียนใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับการติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียน การจัดการทรัพยากร และการสื่อสาร ฐานข้อมูลระดับชาติช่วยให้ผู้ดูแลระบบวิเคราะห์แนวโน้มและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นว่าสิงคโปร์มีการเตรียมความพร้อมสูงแบบให้การเรียนออนไลน์เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรฝึกครู นอกจากนี้ยังมีการปิดโรงเรียนทุกปีเป็นเวลา 1 สัปดาห์เพื่อฝึกซ้อมรับมือเหตุฉุกเฉิน (Topping et al., 2022)

จากกรณีศึกษาข้างต้นส่งผลให้เกิดบทเรียนที่ได้รับจากรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่สร้างสรรค์ ดังนี้

1) การเสริมพลังให้ครูเป็นผู้นำ จากบทเรียนในระบบเช่นฟินแลนด์และแคนาดา การเสริมพลังให้ครูเป็นผู้นำในการริเริ่มโครงการต่าง ๆ ช่วยส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความไว้วางใจและความร่วมมือ การมีส่วนร่วมของครูในการตัดสินใจช่วยเพิ่มความมุ่งมั่นและคุณภาพของการศึกษา (Hargreaves & Fullan, 2012) ทำให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด คือ โรงเรียนควรจัดให้มีโอกาสและแพลตฟอร์มสำหรับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์การปรับปรุงโรงเรียน

2) การให้ความสำคัญกับความเสมอภาคในธรรมชาติ จากบทเรียนในธรรมชาติที่เน้นความเสมอภาค ซึ่งแสดงให้เห็นในนิวซีแลนด์และสวีเดน ช่วยให้มั่นใจได้ว่าทรัพยากรจะกระจายตามความต้องการ ช่วยลดความเหลื่อมล้ำระหว่างโรงเรียนในเมืองและในชนบท ทำให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด คือ การตรวจสอบและการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นประจำสามารถช่วยระบุความไม่เสมอภาคได้ โดยแนะนำการแทรกแซงที่ตรงเป้าหมายเพื่อสนับสนุนกลุ่มที่ต้องโอกาส

3) การใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อการตัดสินใจอย่างรอบรู้ จากบทเรียนแนวทางที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลของสิงคโปร์เน้นย้ำถึงความสำคัญของการใช้การวิเคราะห์เพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โรงเรียนสามารถระบุรูปแบบ คาดการณ์ความท้าทาย และเพิ่มประสิทธิภาพทรัพยากรผ่านการบูรณาการข้อมูล (West, 2012) ทำให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด คือ การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและการฝึกอบรมผู้ดูแลระบบเพื่อตีความข้อมูลสามารถปรับปรุงการตัดสินใจในทุกระดับได้

4) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อความยั่งยืน จากบทเรียน รูปแบบธรรมชาติแบบร่วมมือกัน เช่น ในนิวซีแลนด์ เน้นย้ำถึงคุณค่าของการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการส่งเสริมนโยบายที่ยั่งยืน การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสร้างความไว้วางใจ ปรับปรุงความรับผิดชอบ และทำให้แน่ใจว่าการตัดสินใจสอดคล้องกับค่านิยมของชุมชน (Epstein, 2011) ทำให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด คือ โรงเรียนควรจัดตั้งฟอรัมแบบสำรวจ และกลไกการตอบรับเป็นประจำเพื่อให้ผู้ปกครอง นักเรียน และพันธมิตรในชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการ

5) การสร้างสมดุลระหว่างความเป็นอิสระกับความรับผิดชอบ จากบทเรียน ในขณะที่การกระจายอำนาจให้ความยืดหยุ่น กรอบความรับผิดชอบที่ชัดเจนมีความจำเป็นต่อการรักษาคุณภาพและความสม่ำเสมอ ดังที่เห็นได้จากโครงการ "โรงเรียนรัฐบาลอิสระ" ของออสเตรเลีย ทำให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด คือ โรงเรียนควรกำหนดมาตรวัดประสิทธิภาพและกลไกการรายงานเป็นประจำเพื่อให้แน่ใจว่าสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาที่กว้างขึ้น

ดังนั้นจากการศึกษากรณีศึกษาและบทเรียนเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าการบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21 นั้นอาศัยรูปแบบธรรมาภิบาลที่สร้างสรรค์ซึ่งให้ความสำคัญกับความเท่าเทียม ความร่วมมือ และการบูรณาการเทคโนโลยี โดยการนำแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดเหล่านี้มาใช้ โรงเรียนจะสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่ปรับเปลี่ยนได้และครอบคลุมซึ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย

3. กลยุทธ์การบริหารการศึกษาภายใต้กรอบการบริหารภาครัฐใหม่เพื่อการอนุรักษ์และรักษาศิลปวัฒนธรรมของชุมชน

กลยุทธ์การบริหารการศึกษาภายใต้กรอบแนวคิดการบริหารจัดการสาธารณะใหม่ (NPG) เน้นย้ำถึงแนวทางการดำเนินนโยบายแบบร่วมมือ มีส่วนร่วม และกระจายอำนาจ ในบริบทของการอนุรักษ์และรักษาศิลปะและวัฒนธรรมของชุมชน กลยุทธ์เหล่านี้เกี่ยวข้องกับการดึงดูดผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย รวมถึงหน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรชุมชน และสาธารณชน เพื่อร่วมกันสร้างสรรค์และรักษาความคิดริเริ่มทางวัฒนธรรม กลยุทธ์หลักที่สำคัญได้แก่

3.1 การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม โดย NPG สนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลายในกระบวนการตัดสินใจ โดยการนำแบบจำลองการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมมาใช้ ผู้บริหารการศึกษาสามารถมั่นใจได้ว่านโยบายและโปรแกรมทางวัฒนธรรมสะท้อนถึงความต้องการและแรงบันดาลใจของชุมชน แนวทางนี้ส่งเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบในหมู่สมาชิกชุมชน นำไปสู่ความพยายามในการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่ยั่งยืนยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น กรอบแนวคิดการศึกษาวัฒนธรรมและศิลปะของ UNESCO สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงการกำกับดูแลและนโยบายผ่านกลยุทธ์ที่ยั่งยืน ครอบคลุม และปรับตัวได้ ซึ่งส่งเสริมการสนทนาและความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ (UNESCO, 2024)

3.2 ความร่วมมือเชิงความร่วมมือ การสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและองค์กรชุมชนเป็นสิ่งสำคัญ ความร่วมมือเหล่านี้สามารถนำไปสู่การพัฒนาโปรแกรมที่ผสมผสานมรดกทางวัฒนธรรมเข้ากับหลักสูตรการศึกษา เพื่อส่งเสริมการตระหนักรู้และการอนุรักษ์วัฒนธรรมในหมู่นักศึกษา ตัวอย่างเช่น ศูนย์ศิลปะและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมแห่งลอนดอน (LCACE) เป็นโครงการริเริ่มของมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้และความเชี่ยวชาญกับภาคส่วนศิลปะและวัฒนธรรมของเมืองหลวง ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย พันธมิตรและภาคส่วนศิลปะและวัฒนธรรมของลอนดอน ปัจจุบันถูกเปลี่ยนเป็น The Culture Capital Exchange (TCCT) และกลายเป็นบริษัทอิสระในปี 2554 และด้วยเครือข่ายที่กว้างขวางและความรู้ในทั้งสองภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน (TCCE, n.d.)

3.3 การสร้างขีดความสามารถ โดยผู้บริหารด้านการศึกษาควรเน้นที่การสร้างขีดความสามารถของนักศึกษาและสมาชิกชุมชนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงการให้การฝึกอบรมและทรัพยากรเพื่อผสมผสานมรดกทางวัฒนธรรมเข้ากับแนวทางการสอนและโปรแกรมชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ สถาบันพิพิธภัณฑ์และบริการห้องสมุด (IMLS) เสนอทุนสนับสนุนโครงการที่พัฒนาและนำโปรแกรมการศึกษาไปปฏิบัติสำหรับผู้เชี่ยวชาญที่อนุรักษ์และให้การเข้าถึงคอลเลกชันด้านมนุษยศาสตร์ จึงช่วยเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นสำหรับการอนุรักษ์วัฒนธรรม (IMLS, n.d.)

3.4 การพัฒนาและการดำเนินการตามนโยบาย ภายใต้กรอบแนวคิด NPG นโยบายควรได้รับการพัฒนาผ่านกระบวนการร่วมมือซึ่งรวมถึงข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทั้งหมด สิ่งนี้ช่วยให้แน่ใจว่านโยบายมีความครอบคลุมและตอบสนองความต้องการเฉพาะของชุมชน โปรแกรม "วัฒนธรรม 21" หรือที่เรียกว่า Agenda 21 สำหรับวัฒนธรรม เป็นตัวอย่างของโปรแกรมการกำกับดูแลทางวัฒนธรรมที่พัฒนาขึ้นเพื่อเพิ่มวัฒนธรรมเป็นเสาหลักที่สี่ของการพัฒนาที่ยั่งยืน ควบคู่ไปกับสิ่งแวดล้อม การรวมทางสังคม และเศรษฐกิจ (Hájek et al., 2011)

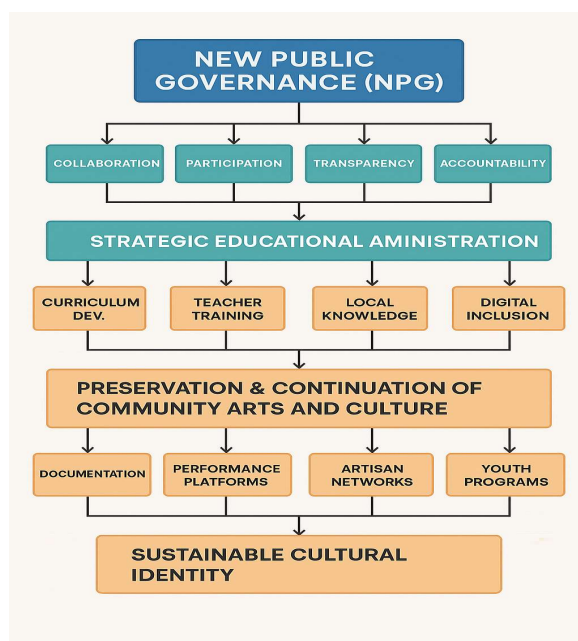
3.5 การจัดสรรทรัพยากร โดยการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมีความจำเป็นต่อความยั่งยืนของโครงการทางวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงการจัดหาเงินทุน สิ่งอำนวยความสะดวก และบุคลากรที่ทุ่มเทเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรม ตัวอย่างเช่น New York Community Trust มอบทุนสนับสนุนที่มุ่งส่งเสริมความหลากหลายในศิลปะ

ขยายการเข้าถึงสำหรับศิลปินและผู้ชม และเสริมสร้างการจัดการของกลุ่มศิลปะที่ให้บริการชุมชนในห้าเขต (The New York Community Trust, n.d.)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

กรอบแนวคิดธรรมาภิบาลแบบใหม่มีศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงการบริหารโรงเรียนโดยเปลี่ยนจากรูปแบบลำดับชั้นจากบนลงล่างเป็นแนวทางการทำงานร่วมกัน ครอบคลุม และปรับตัวได้ กรอบแนวคิดนี้เน้นที่การกระจายอำนาจ การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม และการตอบสนองต่อความต้องการทางการศึกษาที่หลากหลาย ช่วยให้โรงเรียนสามารถรับมือกับความซับซ้อนของศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมนวัตกรรม ความเสมอภาค และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กรอบแนวคิดธรรมาภิบาลแบบใหม่จะปรับแนวทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความท้าทายของสังคมและระดับโลกในปัจจุบัน ซึ่งท้ายที่สุดแล้วจะช่วยยกระดับคุณภาพและการเข้าถึงการศึกษา เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากกรอบแนวคิดธรรมาภิบาลแนวใหม่ ผู้นำด้านการศึกษาจะต้องนำกลยุทธ์การปรับตัวมาใช้ซึ่งให้ความสำคัญกับความยืดหยุ่น ครอบคลุม และความยั่งยืน ซึ่งต้องอาศัยความมุ่งมั่นในการแก้ไขโครงสร้างธรรมาภิบาลแบบดั้งเดิม การลงทุนในการพัฒนาความเป็นผู้นำ และการนำแนวทางการตัดสินใจที่อิงหลักฐานมาใช้ ผู้กำหนดนโยบาย นักการศึกษา และผู้บริหารควรทำงานร่วมกันเพื่อนำการปฏิรูปที่ส่งเสริมอำนาจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดมาใช้ สร้างวัฒนธรรมแห่งความรับผิดชอบร่วมกันและความรับผิดชอบในการบริหารการศึกษา การวิจัยอย่างต่อเนื่องและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความจำเป็นต่อการรักษาวิวัฒนาการของรูปแบบธรรมาภิบาลในการศึกษา การวิจัยสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด จัดการกับความท้าทายที่เกิดขึ้นใหม่ และประเมินผลกระทบในระยะยาวของนวัตกรรมธรรมาภิบาล การมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย รวมถึงนักเรียน ผู้ปกครอง สมาชิกชุมชน และผู้กำหนดนโยบาย ช่วยให้เห็นได้ว่ารูปแบบธรรมาภิบาลยังคงมีความเกี่ยวข้องและมีประสิทธิผล โดยการส่งเสริมการสนทนาอย่างต่อเนื่องระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปและรักษาบทบาทของตนในฐานะตัวเร่งปฏิกิริยาสำหรับความก้าวหน้าของสังคม สามารถกำหนดการบริหารการศึกษาศตวรรษที่ 21 ภายใต้กระบวนทัศน์ธรรมาภิบาลแนวใหม่ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 การบริหารการศึกษาศตวรรษที่ 21 ภายใต้กระบวนทัศน์ธรรมาภิบาลแนวใหม่

จากภาพที่ 2 พบว่า กรอบธรรมาภิบาลแนวใหม่ (NPG) สำหรับการบริหารการศึกษาที่นำเสนอในแผนภาพนี้แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงจากรูปแบบลำดับชั้นแบบดั้งเดิมไปสู่รูปแบบการกำกับดูแลแบบร่วมมือกัน มีส่วนร่วมและปรับตัวได้ รูปแบบนี้เน้นที่การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกำกับดูแลแบบปรับตัวได้ และการตัดสินใจร่วมกันเป็นองค์ประกอบหลักที่ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สามารถสรุปดังนี้

1. การบริหารจัดการสาธารณะแบบใหม่ (NPG) – ปรัชญาหลัก ปรัชญาหลักนี้ถือเป็นแนวคิดหลักและทำหน้าที่เป็นกรอบแนวทาง NPG เน้นย้ำถึง (1) ความร่วมมือ: การทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ (รัฐบาล การศึกษา ชุมชน เอกชน) เพื่อร่วมกันสร้างกลยุทธ์ทางวัฒนธรรม (2) การมีส่วนร่วม: การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย โดยเฉพาะชุมชนท้องถิ่นและเยาวชน (3) ความโปร่งใส: การสื่อสารและกระบวนการตัดสินใจที่เปิดกว้าง (4) ความรับผิดชอบ: ความรับผิดชอบและผลลัพธ์ที่ชัดเจน หลักการเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการระบบการศึกษา

2. การบริหารจัดการการศึกษาเชิงกลยุทธ์ – แพลตฟอร์มการดำเนินการ ระดับนี้ซึ่งสร้างขึ้นจาก NPG จะแปลงหลักการกำกับดูแลเป็นกลยุทธ์การศึกษาที่สนับสนุนความต่อเนื่องทางวัฒนธรรม: (1) การพัฒนาหลักสูตร: การผสมผสานศิลปะ มรดก และประเพณีท้องถิ่นเข้ากับเนื้อหาของโรงเรียน (2) การฝึกอบรมครู: การเตรียมครูให้สามารถสอนเนื้อหาและคุณค่าทางวัฒนธรรมตามชุมชน (3) ความรู้ในท้องถิ่น: การใช้ประโยชน์จากความรู้พื้นเมืองและข้อมูลจากชุมชนในการกำหนดรูปแบบการศึกษา (4) การรวมดิจิทัล: การใช้เทคโนโลยีเพื่ออนุรักษ์ แบ่งปัน และสอนเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรม

3. การอนุรักษ์และสืบสานศิลปะและวัฒนธรรมของชุมชน – แกนหลักทางวัฒนธรรม เป็นจุดที่การศึกษามาบรรจบกับแนวทางปฏิบัติของชุมชน กลยุทธ์ดังกล่าวข้างต้นช่วยส่งเสริมผลลัพธ์เหล่านี้: (1) การบันทึกข้อมูล: การบันทึกเรื่องราว พิธีกรรม งานฝีมือ และการแสดงแบบดั้งเดิม (2) แพลตฟอร์มการแสดง: การสร้างพื้นที่ (ทางกายภาพและดิจิทัล) สำหรับการแสดงออกทางวัฒนธรรม (3) เครือข่ายช่างฝีมือ: การสนับสนุนศิลปินในท้องถิ่นและงานฝีมือของพวกเขาในด้านเศรษฐกิจและสังคม (4) โครงการเยาวชน: ดึงดูดคนรุ่นใหม่ให้เรียนรู้ สร้างสรรค์ และสืบสานประเพณี

4. เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ยั่งยืน – เป้าหมายสูงสุด จุดสุดยอดของแบบจำลอง กรอบการทำงานนี้รับประกันได้ว่า: (1) เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่มีชีวิตชีวาและมีชีวิตชีวา (2) การถ่ายทอดความรู้ระหว่างรุ่น (3) ระบบนิเวศทางวัฒนธรรมที่ยั่งยืนซึ่งหยั่งรากลึกในความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วมของชุมชน

2. อภิปรายผล

การศึกษานี้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการตัดสินใจร่วมกันในการบริหารการศึกษา โดยเน้นที่โครงสร้างการบริหารแบบมีส่วนร่วม เช่น คณะกรรมการโรงเรียนและสภาที่ปรึกษา (Epstein, 2011) แม้ว่ากรอบอภิปรายจะยอมรับถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แต่การศึกษานี้ขาดการตรวจสอบอย่างละเอียดเกี่ยวกับพลวัตของอำนาจภายในการบริหารแบบมีส่วนร่วม การวิจัยชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอาจเป็นเชิงสัญลักษณ์มากกว่าเชิงเนื้อหา โดยที่การตัดสินใจมักถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าโดยผู้บริหาร (Arnstein, 1969) การศึกษานี้จะได้รับประโยชน์จากการวิเคราะห์เชิงลึกเกี่ยวกับอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นต่อการมีส่วนร่วมที่มีความหมาย เช่น ความแตกต่างในอิทธิพลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและการเข้าถึงทรัพยากร

ส่วนที่เกี่ยวกับการบูรณาการเทคโนโลยีนำเสนอข้อโต้แย้งที่น่าสนใจสำหรับการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการบริหารการศึกษา โดยอ้างอิงบทบาทของเครื่องมือดังกล่าวในประสิทธิภาพ การตัดสินใจตามข้อมูล และการพัฒนาทางวิชาชีพ (Selwyn, 2021) อย่างไรก็ตาม การอภิปรายไม่ได้กล่าวถึงช่องว่างทางดิจิทัล ซึ่งส่งผลกระทบต่อโรงเรียนที่ได้รับเงินสนับสนุนไม่เพียงพออย่างไม่สมส่วน การศึกษาระบุว่าการพึ่งพาเทคโนโลยีในการบริหารสามารถทำให้ความไม่เท่าเทียมกันที่มีอยู่รุนแรงขึ้นได้หากสถาบันต่าง ๆ ขาดโครงสร้างพื้นฐาน การฝึกอบรม หรือทรัพยากร (Warschauer, 2003) การวิจารณ์ที่สมดุลมากขึ้นควรพิจารณาทั้งโอกาสและความท้าทายในการนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้

การอภิปรายเกี่ยวกับความยั่งยืนและครอบคลุมในระบบการศึกษาระบุกลยุทธ์สำคัญ เช่น การกระจายทรัพยากรอย่างเท่าเทียมและความร่วมมือของชุมชนได้อย่างถูกต้อง (Galloway & Ishimaru, 2017) อย่างไรก็ตาม การอภิปรายถือว่าสามารถประยุกต์ใช้ความคิดริเริ่มด้านความยั่งยืนได้อย่างสากลโดยไม่ต้องพิจารณาถึงความแตกต่าง

ในบริบท การวิจัยเน้นย้ำว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองส่งผลกระทบต่อความเป็นไปได้นโยบายที่ครอบคลุมไปปฏิบัติ (Harris et al., 2017) เอกสารดังกล่าวสามารถเสริมการโต้แย้งได้โดยการสำรวจความท้าทายเฉพาะกรณีและเสนอโซลูชันที่เหมาะสมสำหรับการศึกษาที่หลากหลาย

การศึกษานี้ระบุว่าการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงเป็นความท้าทายที่สำคัญในการนำการกำกับดูแลแบบมีส่วนร่วมไปใช้ (Bush, 2020) แม้ว่านี่จะเป็นข้อกังวลที่สมเหตุสมผล แต่การโต้แย้งอาจได้รับการเสริมความแข็งแกร่งด้วยการรวมกรอบทฤษฎีที่กว้างขึ้นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงองค์กร ตัวอย่างเช่น แบบจำลองการจัดการการเปลี่ยนแปลงของ Kotter (1996) เน้นย้ำถึงความสำคัญของความเป็นผู้นำ ความเร่งด่วน และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การรวมมุมมองดังกล่าวจะช่วยให้วิเคราะห์ได้อย่างมีโครงสร้างมากขึ้นว่าสถาบันต่าง ๆ สามารถเอาชนะการต่อต้านและดำเนินการปฏิรูปการกำกับดูแลได้สำเร็จอย่างไร

ดังนั้นการศึกษานี้เสนอข้อโต้แย้งที่ผ่านการค้นคว้าอย่างดี แต่ขาดการตรวจสอบอย่างวิพากษ์วิจารณ์ถึงข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและอุปสรรคตามบริบท การรวมการอภิปรายที่สมดุลมากขึ้นเกี่ยวกับความท้าทาย พลังอำนาจ และความแตกต่างทางเศรษฐกิจและสังคม จะทำให้การวิเคราะห์นี้ให้มุมมองที่ครอบคลุมและสมจริงยิ่งขึ้นเกี่ยวกับการกำกับดูแลการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

1.1 การปรับปรุงการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษา การศึกษานี้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยเน้นที่ความเป็นผู้นำร่วมกันและการรวมผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนั้นโรงเรียนควรจัดตั้งแพลตฟอร์มที่มีโครงสร้างสำหรับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น คณะที่ปรึกษาหรือสภาโรงเรียน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน แนวทางนี้ส่งเสริมการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม เพิ่มความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และปรับนโยบายของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

1.2 การบูรณาการการตัดสินใจตามข้อมูลในการบริหารจัดการโรงเรียน การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลแบบเรียลไทม์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดสรรทรัพยากรและปรับปรุงประสิทธิภาพของนักเรียน ดังนั้นสถาบันการศึกษาควรนำเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูลและระบบการจัดการการเรียนรู้ (LMS) มาใช้เพื่อติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนและจัดสรรทรัพยากรตามตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพ โรงเรียนสามารถระบุตัวนักเรียนที่มีความเสี่ยงได้เร็วขึ้น ปรับปรุงการติดตามผลการเรียน และให้แน่ใจว่ามีการกระจายทรัพยากรอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น

1.3 ส่งเสริมสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ครอบคลุมและยั่งยืน การศึกษานี้เน้นย้ำถึงความจำเป็นของความยั่งยืนและการรวมกลุ่มในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับกลุ่มที่ถูกละเลย ดังนั้นโรงเรียนควรนำนโยบายที่ครอบคลุมมาใช้เพื่อแก้ไขอุปสรรคสำหรับนักเรียนที่ด้อยโอกาส เช่น โครงสร้างพื้นฐานที่เข้าถึงได้ การสอนที่ตอบสนองต่อวัฒนธรรม และโครงการต่อต้านการเลือกปฏิบัติ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่หลากหลายและสนับสนุนมากขึ้น ลดความไม่เท่าเทียมทางการศึกษา และส่งเสริมความสำเร็จของนักเรียนในระยะยาว

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างการกำกับดูแลแบบลำดับขั้นแบบดั้งเดิมมักจะต่อต้านการปฏิรูปแบบกระจายอำนาจและแบบมีส่วนร่วม

2.2 ควรมีการวิจัยการบูรณาการเทคโนโลยีช่วยปรับปรุงการกำกับดูแล โรงเรียนที่ได้รับเงินสนับสนุนไม่เพียงพอต้องเผชิญกับอุปสรรคเนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานและความรู้ด้านดิจิทัลที่จำกัด

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ด้วย ChatGPT ในการทบทวนวรรณกรรมและใช้ Napkin ในการสร้างภาพไดอะแกรมการบริหารการศึกษาศตวรรษที่ 21 ภายใต้กระบวนการที่ศูนย์ธรรมาภิบาลแนวใหม่ โดยผลการสร้างภาพปรากฏในภาพที่ 2

เอกสารอ้างอิง

- Ansell, C., & Gash, A. (2008). Collaborative Governance in Theory and Practice. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 18(4), 543–571. <https://doi.org/10.1093/jopart/mum032>.
- Arnstein, S. R. (1969). A Ladder of Citizen Participation. *Journal of the American Institute of Planners*, 35(4), 216–224. <https://doi.org/10.1080/01944366908977225>.
- Ball, S. J. (2017). *The Education Debate* (3rd ed.). Policy Press. <https://www.jstor.org/stable/j.ctt1t893tk>.
- Bovaird, T., & Loeffler, E. (2012). From Engagement to Co-production: The Contribution of Users and Communities to Outcomes and Public Value. *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 23, 1119–1138. <https://doi.org/10.1007/s11266-012-9309-6>.
- Bush, T. (2020). *Theories of Educational Leadership and Management* (5th ed.). Sage Publications.
- Bush, T., & Glover, D. (2014). School Leadership Models: What Do We Know?. *School Leadership & Management*, 34(5), 553–571. <https://doi.org/10.1080/13632434.2014.928680>.
- Cohen-Cruz, J. (2010). *Engaging Performance: Theatre as Call and Response*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203847695>.
- Darling-Hammond, L., Hyler, M. E., & Gardner, M. (2017). *Effective Teacher Professional Development*. Learning Policy Institute.
- Epstein, J. L. (2011). *School, Family, and Community Partnerships Preparing Educators and Improving Schools* (2nd ed.). Routledge.
- Fullan, M. (2020). *Leading in a Culture of Change* (2nd ed.). Jossey-Bass.
- Galloway, M. K., & Ishimaru, A. M. (2017). Equitable Leadership on the Ground: Converging on High-Leverage Practices. *Education Policy Analysis Archives*, 25, 2. <https://doi.org/10.14507/epaa.25.2205>.
- Goldbard, A. (2006). *New Creative Community: The Art of Cultural Development*. New Village Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctt21pxmht>.
- Hájek, O., Novosák, J., & Bednář, P. (2011). Local Agenda 21 and Culture: Lessons from the Czech Republic. *Culture and Local Governance*, 83–94. <https://doi.org/10.18192/clg-cgl.v3i1.187>.
- Hargreaves, A., & Fullan, M. (2012). *Professional Capital: Transforming Teaching in Every School*. Teachers College Press.
- Harris, A. (2013). Distributed Leadership: Friend or Foe?. *Educational Management Administration & Leadership*, 41(5), 545–554. <https://doi.org/10.1177/1741143213497635>.
- Harris, A., & Jones, M. (2020). COVID 19 - School Leadership in Disruptive Times. *School Leadership & Management*, 40(4), 243–247. <https://doi.org/10.1080/13632434.2020.1811479>.
- Harris, J., Carrington, S., & Ainscow, M. (2017). *Promoting Equity in Schools Collaboration, Inquiry and Ethical Leadership*. Routledge & CRC Press.

- Hood, C. (1991). A Public Management for All Seasons? *Public Administration*, 69(1), 3–19.
<https://doi.org/10.1111/j.1467-9299.1991.tb00779.x>.
- IMLS. (n.d.). *Learn About IMLS*. <https://www.imls.gov/about/learn-about-imls>.
- Kirkland, K., & Sutch, D. (2009). Overcoming the Barriers to Educational Technology. Futurelab.
- Kotter, J. P. (1996). *Leading Change*. Harvard Business School Press.
- Leithwood, K., Sun, J., & Schumacker, R. (2020). How School Leadership Influences Student Learning: A Test of “The Four Paths Model.” *Educational Administration Quarterly*, 56(4), 570–599.
<https://doi.org/10.1177/0013161X19878772>.
- Markusen, A., & Gadwa, A. (2010). *Creative Placemaking*. <https://www.arts.gov/sites/default/files/CreativePlacemaking-Paper.pdf>.
- Mental Health Action Guide. (2024). *Promoting Mental Health and Well-Being in Schools*.
<https://www.cdc.gov/mental-health-action-guide/about/index.html>.
- Mulcahy, D. (2006). The Salience of Space for Pedagogy and Identity in Teacher Education: Problem-based Learning as a Case in Point. *Pedagogy, Culture & Society*, 14(1), 55–69.
<https://doi.org/10.1080/14681360500487827>.
- Osborne, S. P. (2006). The New Public Governance?. *Public Management Review*, 8(3), 377–387.
<https://doi.org/10.1080/14719030600853022>.
- Osborne, S. P. (2009). *The New Public Governance?: Emerging Perspectives on the Theory and Practice of Public Governance*. Routledge.
- Penuel, W. R., & Gallagher, D. J. (2017). *Creating Research Practice Partnerships in Education*. Harvard Education Press.
- Pierre, J. (2000). *Debating Governance: Authority, Steering, and Democracy*. Oxford University Press.
<https://doi.org/10.1093/oso/9780198295143.001.0001>.
- Sahlberg, P. (2011). *Finnish Lessons: What Can the World Learn from Educational Change in Finland?*. Teachers College Press.
- Selwyn, N. (2021). *Education and Technology: Key Issues and Debates* (3rd ed.). Bloomsbury Academic.
- Smith, L. (2006). *Uses of Heritage*. Routledge.
- Spring, J. (2008). *Globalization of Education: An Introduction*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203886854>.
- Sterling, S. (2001). *Sustainable Education: Revisioning Learning and Change*. Schumacher Society/Green Books.
- TCCE. (n.d.). *About Us*. The Culture Capital Exchange. <https://tcce.co.uk/about-us>.
- The New York Community Trust. (n.d.). *Arts, Culture & Historic Preservation New York City*.
<https://thenytrust.org/grant-funding/arts-culture-historic-preservation-nyc>.
- Topping, K. J., Douglas, W., Robertson, D., & Ferguson, N. (2022). Effectiveness of online and blended learning from schools: A systematic review. *Review of Education*, 10(2), e3353.
<https://doi.org/10.1002/rev3.3353>.
- Torring, J., Peters, B. G., Pierre, J., & Sørensen, E. (2012). *Interactive Governance Advancing the Paradigm*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199596751.001.0001>.

- UNESCO. (2005). *Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions*. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000142919>.
- UNESCO. (2024). *UNESCO Framework for Culture and Arts Education*. https://www.unesco.org/sites/default/files/medias/fichiers/2024/02/WCCAE_UNESCO%20Framework_EN_0.pdf.
- Waddock, S. (2017). *The Difference Makers*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781351280167>.
- Warschauer, M. (2003). *Technology and Social Inclusion: Rethinking the Digital Divide*. MIT Press.
- West, D. M. (2012). *Big Data for Education: Data Mining, Data Analytics, and Web Dashboards*. <https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2016/06/04-education-technology-west.pdf>.
- Williamson, B., & Hogan, A. (2020). *Commercialization and Privatization in/of Education in the Context of COVID-19*. Education International Research.
- Wylie, C. (2012). *Vital Connections: Why We Need More Than Self-managing Schools*. NZCER Press.